No. 2134 Zaterdag 29 November 1924. 41ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Koloniale Raad.

Zitting 24 Nov. 1924.

Na goedkeuring der notulen en mededeeling der ingekomen stukken verwelkomde de Heer Lansberg den Heer Schotborgh, Adm. van financiën als gemachtigde v/h Bestuur voor de ontwerpen:

1°. „tot regeling van de rechten met betrekking tot onroerende goederen, die bij wijze van concessie of vergunning op het eiland Aruba zijn uitgegeven", en 2°. „ter bepaling van het te betalen bedrag wegens monstering van schepelingen, op Nederlandsche schepen overeenkomstig de Nederlandsche wetgeving en van de vergoeding aan den met de monstering belasten ambtenaar".

De ingekomen stukken zijn:

1. Ontwerp tot wijziging van de verordening houdende de verdeeling van het eiland Curaçao in districten en wijken. Dit werd verzonden naar de afdeeling.

2. Een brief van den Gouverneur geleidende een Kabinetschrijven van den Minister, dat in de afdeeling ter kennis van de leden zal worden gebracht.

3. Kennisgeving van den Gouverneur dat de Heer A. G. Statius Muller als lid en Voorzitter v/d Raad zijn ontslag heeft ingediend.

4. Brief van den Heer A. G. Statius Muller.

Curaçao, 12 November 1924.

Aan den Kolonialen Raad van Curaçao.

Bij dezen heb ik de eer aan den Kolonia[illegible] ik heden aan Z. E. den Gouverneur van Curaçao bericht heb gezonden, dat ik ontslag neem als lid van dezen Raad en derhalve heden aftreed als lid en als Voorzitter van dit College.

Terwijl ik U allen, Heeren leden van den Raad en in het bijzonder mijne oudere collega's, met wien ik gedurende den geheelen duur van mijn lidmaatschap van den Raad heb mogen samenwerken, dank zeg voor de ondervonden vriendschap en meest welwillende samenwerking, gedurende de lange jaren, dat wij samen getracht hebben de belangen der bevolking naar ons beste weten te dienen en te behartigen, zij het mij veroorloofd van deze gelegenheid gebruik te maken om een terugblik te werpen op onzen gemeenschappelijken arbeid gedurende bijkans 20 jaren.

Aan hoeveel critiek de wijze van samenstelling, de samenstelling zelve en den arbeid van dezen Raad ook heeft blootgestaan en nog steeds bloot staat, het moge de trots van dit College zijn en blijven, dat, dank zij zijn voortdurend ijveren voor een verstandig financieel beleid, de bevolking van Curaçao gespaard is mogen blijven voor de drukkende fiscale lasten, waaronder o. a. de Moederlandsche bevolking op het oogenblik zich wringt en kromt, terwijl de tekorten op de opvolgende begrootingen — voor een groot deel veroorzaakt door uitgaven buiten den Raad om of zelfs tegen zijn uitdrukkelijk advies in gedaan — toch steeds binnen redelijke perken konden worden gehouden.

Dat steeds, gedurende de laatste 20 jaren waarop ik thans terugblik, subsidie van het Rijk noodig is geweest, is ook voor een groot deel te danken aan de noodeloos omslachtige bestuursinrichting dezer kolonie, waarop door den Raad herhaaldelijk is gewezen.

Wij hebben, Mijne Heeren, samen jaren van groote depressie meegemaakt, om maar een paar te noemen: de periode van de gespannen verhouding met een onzer naburen, het jaar van de pestepidemie op het vasteland van Zuid Amerika, het eerste tijdperk van den wereldoorlog.

Maar wij hebben ook samen meegemaakt de groote ommekeer, over Curaçao gekomen met de vestiging alhier van de groote petroleum-installatie van de C. P. M.

Curaçao staat nu ongeveer op het keerpunt. De periode van financieele afhankelijkheid van het Moederland is afgesloten, de balans is omgeslagen, Curaçao gaat nu tegemoet een tijdperk van overschotten op den gewonen dienst.

Maar met de opening van dat tijdperk zal ook, naar het plechtig gegeven woord van de Regeering, een einde komen aan de tegenwoordige [illegible] Kolonialen Raad; de beloofde, neen toezegde autonomie zal niet mogen uitblijven en een der voorwaarden daarvan is een door de bovolking gekozen vertegenwoordiging.

Moge de aanstaande leden van den Raad, de nieuwe Raad dan, op financieel gebied getrouw blijven aan de tradition van den tegenwoordigen. Mogen eventueele overschotten op den dienst niet verleiden tot allerlei proefnemingen in navolging van andere landen. Zoovele van die proefnemingen zijn toch reeds als mislukt te beschouwen, terwijl de bevolkingen thans daarvoor boeten met haast niet te dragen belastingdruk.

Ik eindig met den wensch, dat Uw arbeid U steeds voldoening zal mogen schenken en beveel mij ook verder aan in Uw vriendschap.

Met de meeste hoogachting,
(get.) A. Muller.

Hierop zeide de Voorzitter:

Mijne Heeren,

Met leedwezen is voorzeker door ons allen kennis genomen van de ontslagname van den Heer A. G. Statius Muller, als lid en Voorzitter van dezen Raad. Het lag reeds lang in zijne bedoeling tegen dezen tijd ontslag te nemen om zich in het voorjaar in Nederland te gaan vestigen.

Ik heb al het mogelijke gedaan om ZEd. voor den Raad te behouden tot aan zijn vertrek uit de kolonie, hetgeed mij helaas niet is mogen gelukken. ik eerbiedig dan ook de redenen die hem geleid hebben niet op zijn eenmaal genomen besluit terug te komen.

Ik ben overtuigd de tolk van den Raad te zijn, als ik een woord tot afscheid en hulde breng aan onzen afgetreden Voorzitter.

Het geldt hier immers een man, die op jeugdigen leeftijd geroepen deel uit te maken van het wetgevend lichaam dezer Kolonie, achttien jaren lang zijn beste krachten er aan gewijd heeft, waarvan acht als Voorzitter. Dadelijk bij zijn optreden onderscheidde hij zich bij zijn goeden kijk op zaken en door zijn veelzijdige kennis, getuige de vele verslagen van den Raad, waaraan hij steeds een werkzaam deel nam.

Zeer veel zal de Raad zijne voorlichtingen missen; als hij het woord vroeg, wij weten het allen, dan wist hij altijd nieuwe gezichtspunten te openen en de uiteenloopende meeningen nader tot elkander te brengen.

Door aangenamen omgang en sympathiek optreden wist hij de oprechte toegenegenheid van allen te verwerven met wie hij omging, wij zullen hem dan ook niet licht vergeten.

Noode zien wij hem uit ons midden gaan, maar overtuigd zijn wij, dat hij ook buiten den Raad de stoffelijke en zedelijke belangen van zijn geboortegrond die hem lief is, zal blij[illegible]

Dat het hem gegeven moge zijn nog tal van jaren een welverdiende rust te genieten.

Hierop kwam in behandeling het ontwerp „concessie", dat met een paar wijzigingen, door het lid Beaujon voorgesteld en door het Bestuur overgenomen, z.h.s. werd aangenomen.

Het ontwerp „monstering van schepelingen", dat daarna in behandeling kwam, werd bestreden door het lid Senior. De verdediging door het lid de Veer Abrahamsz en door den gemachtigde v/h Bestuur baatte niet en het ontwerp viel met 4 tegen 3 stemmen.

Tegen stemden de leden: Senior, Beaujon, Penso en Muskus. Vóór de leden: de Veer Abrahamsz, Zeppenfeldt en de Voorzitter.

Daarna zeide de Voorzitter:

In de laatstgehouden vergadering werd besloten in deze vergadering te behandelen het door mij toen gedaan voorstel om een schrijven te richten aan het Bestuur om maatregelen te nemen tegen het dempen van het Waaigat met straatvuil. Bij die gelegenheid verzocht het Lid Senior alsdan ook te wijzen op de verontreiniging en onreinheid der straten.

Van bevoegde zijde heb ik de mededeeling ontvangen, dat het dempen van het Waaigat met straatvuil, voorloopig stop gezet is, zoodat ik vermeen dat er geen grond meer bestaat om mijn voorstel in behandeling te nemen; omtrent het voorstel van hel lid Senior stel ik voor een schrijven te richten aan zijn Excelentie den Gouverneur, verzoekende de aandacht van de betrokken departementen te vestigen op de onreinheid en slechten toestand van vele straten en de noodige stappen te nemen ter verbetering van den bestaanden toestand. In het bijzonder verkeeren in slechten toestand de Pietermaaiweg, Scharlooweg, de Belvedèrestraat, de Witteweg, de Klipstraat en de Emmastraat.

Voorts wenschte het lid de Veer Abrahamsz den Gouverneur in overweging te geven een Koninklijk besluit uit te lokken, waarbij bepaald wordt dat overal waar in de verordeningen enz. staat „in de kolonie Curaçao" in overeenstemming met de grondwet te doen lezen „Curaçao".

Het lid Beaujon sloot zich hierbij aan.

Amerika en het goud-probleem.

Zooals men, weet zijn tusschen Berlijn en Londen onderhandelingen gevoerd omtrent de goudleening, die volgens het Dawesplan aan Duitschland zal worden verstrekt.

Die onderhandelingen werden in Wallstreet, het financieele centrum van New-York, met groote belangstelling gevolgd. Naar verluidt heeft de Amerikaansche haute finance grootscheepsche plannen gemaakt, welke ten doel hebben regeleerend in te werken op de inflatiepolitiek in de voornaamste Europeesche staten, nu Duitschland weldra zoo'n krachtigen financieelen steun in den rug zal krijgen.

Een herstel van Duitschland alleen is maar half werk, wanneer de inflatie met haar groote nadeelen voor de wereldmarkt in landen als Frankrijk, België en Italië blijft voortbestaan. Daarom wordt in Amerikaansche finantieele kringen een politiek overwogen, om de koopkracht van West-Europa uit het moeras der inflatie naar boven te werken en de mogelijkheid te scheppen de zoo juist genoemde drie landen in staat te stellen tot den gouden standaard terug te keeren.

Als deze drie landen dan door hun inflatietijdperk heen zijn, dan moet ook Engeland, zoo oordeelt men tenminste in Wallstreet, goed- of kwaadschiks het pond sterling weer op goudpariteit brengen. Dat behoeft geen bijzondere moeite te kosten, gezien het feit, dat het Engelsche pond slechts weinig onder zijn oude waarde is gezonken.

Zuid-Afrika overweegt al maatregelen — na het stichten van de Z.-A. circulatiebank — om den thans bestaanden gedwongen koers te vervangen door een terugkeer tot den gouden standaard.

Naar aanleiding hiervan, merkt de Londensche *Times* op, dat ook in Engeland de kwestie van den gouden standaard vrij spoedig urgent zal worden, daar het verbod van gouduit-

Curaçaosche Ditjes en Daties

Ben, nà afloop mijner vlegeljaren, steeds bij uitstek matineus geweest.

Vijf uur zeven 's morgens is mijn butler Wolfie, geassisteerd door den piccolo Jandie al druk in de weer al wat deur en raam heet, wijd-open te haken.

Loop onder die bedrijven in mijn koraal te ijsbeeren, de zuivere zeebries op te snuiven, 'n rozenhoedje te bidden met Scamp, mijn drie kwart rasechte terrier, staartzwaaiend achter me, op en neer, op en neer.

't Was op een van die zoele hitte-golf-ochtenden, 'n paar weken geleden, dat Scamp telkens met z'n natte zwartneus verticaal in de lucht aan 't snuiven sloeg, en met z'n wonderende kriekoogen me als afvroeg: Baas, wat stinkt er toch zoo?

Nu kringelde er wel af en toe 'n onsmakelijk odeurtje door mijn neushaartjes, maar thuis te brengen, wist ik 't niet.

Hello, boys!

Yes Father, si pastoor!

Zeg, gooi 's gauw 'n paar blikken water door de dubbeljoesíé. 't Stinkt hier als....

't Is de dubbeljoesíé niet, 't is de Isla!!!

Haalde mijn matineuze neus nog iets hooger op en waarempel de zwaartkereltjes hadden gelijk.

't Was je reinste parfum d'Isla, zoo'n weeë, zoetige, rubberachtige, rottige vischlucht, waarvan je maag begint te looping-the-loopen, en al wat muskiet is en vlieg 'n benauwd „kameraad" doet piepen, met de voorpootjes omhoog.

De afstand van San Willibrordo tot de Isla zal in rechte lijn, zoowat 10 mijlen bedragen. Kan me daarom heel goed voorstellen, dat de stakkers, die pal onder den rook van die odeur-zône wonen, zoo langzamerhand met 'n niet meer glad te strijken gerimpeld neusvel door 't leven zullen gaan, en hun nazaten erfelijk belast zullen blijven, met 'n ajakkes-facie, van wat-stinkt-'t-hier-toch. Dat door die stage neusophalerij voor Curaçao 'n groote percentage Adonissen te loor zullen gaan, ach, wat doet 't er eigenlijk aan toe, statistieken wijzen immer uit dat leelijkers door de bank heen, heel wat meer pezige werkkracht presteeren, dan mooimenschen, en aan die eerste categorie heeft 'n Curaçao en Bataafsche vooral zoo'n reuze-behoefte, is 't niet zoo? En nu ik toch over de Isla aan 't pennen geslagen ben, bestijg ik weer vol élan mijn stokpaardje, glanzend gegroomd, zenuwachtig trappelend en bitknabbelend, en ik geef 'm de ruimte en doorklief als de wind de zonspattende ether in 'n wolk van stof.

* * *

't Was op Pietermaai, 2 maanden geleden, 's morgens kwart vóór acht.

Moest naar Otrabanda.

Ga nu tegen 8 uur op stap, zei me 'n open-en-toe-brug-expert, dan behoef je voor geen open brug te staan hannessen.

Hoe zoo?

Hoe zoo? Wel, omdat tusschen 8 en 9 de brug altijd dicht is, voor de ambtenaren en schoolkinderen, snap je?

En ik snapte 't, en beende op mijn dooie gemak havenwaarts.

Bij Punda-indraai gierde de irriteerende brugfluit als 'n bezetene.

't Was precies 8.13, officieele stadstijd.

Fluit maar raak, Emma lief, je mag lekker toch niet open.

Maar bij *„de Gezelligheid"* hoorde je 'n ashmatische koffiemolen, al sputteren en zuchten en poefen, en waarachtig 't terra firma-contact met den overkant was verbroken.

'n Politieagent stond bij 't opritje vergenoegd met de handen op z'n rug, aan z'n grijzende snor te draaien, pardon, neen, dat gaat niet, want slangenmenschen is ons politiecorps nog niet rijk, enfin, U begrijpt wat ik bedoel.

Ik naar 'm toe.

— Goeie morgen, meneer.

— Goeie morgen, meneer.

— Mag dat?

— Mag wat?

— Dat ze de brug nu opendraaien, 't is toch al lang 8 uur?

— Neen, eigenlijk niet, maar doet er 's wat tegen?

— Iets tegen doen? Wel Great Scott, maak proces verbaal op, bekeur die brugmenschen.

— Ja, zei ie, bedenkelijk lachend, dat zegt *u*, maar.....?!?

Ben toen maar opgetrommeld, en in die wachtperiode bijna mijn teenen afgekneld door 'n ezelkar met 'n draaiorgel er op ('n *„ruituigje* met 'n piano'tje" noemde 't 'n versch uit Holland gearriveerde collega van me) en heb toen 'n poppetje gekocht voor mijn neefje Wietje.

Maar wil ik u nu 's zeggen, wat ik zou doen, als ik iets te commandeeren had over de politie-mannetjes?

— Nog 'n poppetje koopen?

— Neen toch niet, maar wel 'n eindje ketting met 'n hangslot, en die zaakjes kreeg de wacht aan de brug in ze'n binnenzak mee, met strict bevel van 8 tot 9 en van 3 tot 4, de brug aan den ketting te leggen.

Laat dan 't koffiemolentje maar zuchten en roggelen en puffen tot die lapjes van ze'n groezelig keteltje vliegen.

Te radicaal?

Heelemaal niet! Juist zoo'n geste met den ijzeren vuist hebben ze hier op Curaçao van noode, en heel erg hard ook.

Die verordering is nu eenmaal gemaakt, en daar hebt ge je aan te houden, coûte que coûte.

In 't Noordzeekanaal kunnen vóór de Hembrug 'n bosje steamers zich heesch toeteren om op te stoomen, dicht blijft ze, onwikbaar dicht als 'n pot, tot op de minuut af 't reglement voorschrift ze weer open te draaien.

Dat is *je*.... en dat moest hier ook zoo zijn.

En nu geef ik mijn stokpaardje 'n venijnige ruk aan den teugel, en vooruit stuift ie als 'n razende Roeland ventre à terre.

Let er op, hoor ik mijn criticasters mompelen, nu komt ie weer met ze'n idioote tunnel of zweefbrug op de proppen.

'k Neem deez' interruptie als kennisgeving aan, en ga ijzig kalm door

voer uit Groot-Britannië slechts geldt tot het einde van het volgend jaar.

Het Engelsche blad wijst er op, dat de Indische producten vroeger vrijwel uitsluitend op een Sterlingsbasis werden verhandeld, thans daarentegen voor zeer aanzienlijke bedragen door middel van dollarkredieten, nu in Engeland feitelijk de gouden standaard niet meer bestaat.

***

De drang naar een terugkeer tot de politiek van den gouden standaard doet zich dus steeds krachtiger gelden.

Maar wat voor belang hebben nu Yankees bij die goudpolitiek?

Sedert eenige jaren zwemt Amerika in het goud. Zoo groot is de voorraad aan geel metaal, dat de Amerikaansche industrie en de handel die voorraden niet kunnen absorbeeren.

Krijgt men nu in de voornaamste industrie-staten van Europa weer een gouden standaard, dan moet noodzakelijkerwijze een vrije internationale goudmarkt worden geschapen. Nu is, zooals gezegd, in en vooral ook na den oorlog een groote voorraad goud aan de Europeesche circulatiebanken onttrokken en ten deele onproductief in de kelders der Amerikaansche banken opgehoopt. Vandaar dat deze belang hebben bij een terugvloeiing van goud naar den overkant van den Oceaan.

De Amerikaansche bankwereld moet dus trachten het goud, dat er te veel is in de Ver. Staten, op een gezonde wijze naar Europa te doen terugkeeren.

Dat doel kan bereikt worden door het plaatsen van Amerikaansche kapitalen op zeer langen termijn. Vandaar dat al sedert 1 Mei met behulp eener nieuwe disconto-politiek de kapitaaluitvoer is bevorderd.

Sedert 1 Juni van dit jaar is tevens ook de goudinvoer in de Ver. Staten voor het eerst sterk teruggegaan. In verband met dit alles meent men, dat een toenemende terugvloeiing van goud naar Europa is te verwachten, niet het minst ook in samenhang met de inwerkingstelling van het Dawesrapport.

Of die hoop zal verwezenlijkt worden, zal vermoedelijk eerst goed kunnen blijken, wanneer de Amerikaansche nijverheid geen nadeelen van dien gouduitvoer ondervindt, doordat een sterke opleving van de middel-Europeesche industrie de afzetmarkten van de nieuwe wereld niet in gevaar brengt.

†

H. Meerdink.

De Heer MEERDINK verdient meer dan dat korte berichtje van zijn overlijden in ons vorig nummer geplaatst.

Het bericht van zijn dood kwam plotseling, geheel onverwacht. De meesten wisten ter nauwernood iets van zijn ziekte. Dinsdag had hij nog een school geïnspecteerd. Woensdag nog van eenige a.s. kweekelingen examen afgenomen, Dienzelfden avond kreeg hij een aanval van acute apendicitis, waarvan hij nog dienzelfden nacht met gunstigen afloop geopereerd werd. Helaas openbaarde zich twee dagen later een zeer hevige longontsteking, waaraan hij Zaterdagnacht bezweek op nauwelijks 47 jarigen leeftijd.

De Heer MEERDINK ontving zijn opleiding als onderwijzer eerst aan de Rijksnormaalschool te Doorn, later aan de Rijkskweekschool te Haarlem. Behalve de hoofdakte was hij o. a. ook in het bezit van de akte middelbaar Duitsch. Vóór zijn komst in onze kolonie was de Heer M. in Suriname werkzaam als leeraar aan de Hendrikschool te Paramaribo.

Bij de reorganisatie van het onderwijs in het jaar 1914 werd de Heer M. benoemd als inspecteur van het onderwijs in onze kolonie. De tegenwoordige organisatie van het onderwijs in de kolonie, de talrijke wijzigingen en aanvullingen der verordening was voor het grootste deel zijn werk.

Onder zijn leiding is de Inspectie van het Onderwijs uitgegroeid tot het best organiseerde departement onzer kolonie.

Bij de laatste begrootingsdebatten in Mei van dit jaar gaf de thans afgetreden Voorzitter van den Koloniale Raad de Heer A. G. STATIUS MULLER hem nog het volgend welverdiend pluimpje:

„Ik breng alle hulde aan de werk„kracht en de toewijding aan zijn taak „van den tegenwoordigen Inspecteur, „aan de orde en de regelmaat ,die er „op zijn kantoor heerscht. Ik bewon„der hem in dit opzicht."

En zoo was het. De Heer Meerdink was een onmisbare vraagbaak geworden, bij wien men verzekerd was alle gewenschte en meest volledige inlichtingen te verkrijgen. Wij hebben verschillende dergelijke brieven en rapporten gelezen. Men kon zien, dat hier iemand aan het woord was, die tot in de finesses op de hoogte was, die aan anderen, zonder eenig voorbehoud, gaf en meedeelde wat hij wist, voor wien het een lust en genoegen was anderen behulpzaam te zijn en van zijn kennis en ervaring mede te deelen.

Wij hebben in den loop der jaren verschillende begrootingsdebatten in onzen Kol. Raad bijgewoond. En telkens opnieuw verbaasde hij ons, —wanneer hij als gemachtigde van het Bestuur aan het woord was, en onderwijszaken te verdedigen had of aan een der leden eenige gevraagde inlichtingen gaf, — hoezeer hij in alle onderdeelen van het Onderwijs, departement doorkneed was, hoe grondig zijn antwoorden doordacht, hoe volledig en bevredigend zijn waren.

Zijn positie als Inspecteur bracht hem dikwijls bij geschillen in onderwijszaken of onder het personeel voor zeer lastige problemen. Doch nooit nam hij een beslissing tenzij na allen gehoord en de zaak van alle kanten bekeken te hebben en steeds met de grootste onpartijdigheid.

Bij het bezoek der scholen, bij consult van onderwijzers of van wie ook, was zijn optreden altijd even minzaam, immer voorkomend, steeds tactvol, hulpvaardig en dienstwillig.

Zoo kwam het, dat men altijd met [illegible] Hoo[illegible] gelijk werd het gewaardeerd, dat hij jonge talenten aanmoedigde, nieuwelingen op dreef hielp en alle gewenschte inlichtingen en raadgevingen ten beste gaf.

De Heer M. heeft alles gedaan wat hij kon om het onderwijs in onze kolonie op steeds hooger peil te brengen. Wanneer die pogingen niet altijd naar wensch slaagden, lag de schuld zeker niet aan hem. Hij heeft hard gewerkt, ook buiten de gewone ambtenaarsuren.

Het zal uiterst moeilijk vallen een functionaris te vinden, die hem vervangen kan.

Ook buiten zijn eigenlijken werkkring als inspecteur van het onderwijs heeft hij zich groote verdiensten verworven, o. a. als voorzitter van het *Alg. Nederl. Verbond*, als oprichter en organisator van de *Leeszaal* en *Openbare Bibliotheek*. Maar weinigen weten, hoeveel moeite hij zich daarvoor getroost, hoeveel omslachtig en tijdroovend werk hij voor de totstandkoming daarvan verricht heeft.

Zijn begrafenis was een treffende hulde aan zijn nagedachtenis. Aan het graf voerde het woord de wn. Gouverneur Mr. J. B. GORSIRA, Dné. EYBERS, die zeer uitvoerig en vol waardeering zijn groote verdiensten herdacht en de Heer H. J. COHEN HENRIQUEZ als wnd. Voorzitter der schoolcommissie.

Berichten uit de Kolonie.

H. Vormsel.

In de H. Familiekerk werd Dinsdag door Mgr. VUYLSTEKE het H. Vormsel toegediend aan 279 kinderen.

Goede Reis.

Gisteravond vertrok Z. D. H. MGR. VUYLSTEKE met de *Ligia* voor een dienstreis naar Bonaire, om het H. Vormsel toe te dienen in de beide parochies van dat eiland. Mgr. wordt op die reis vergezeld door den Zeer Eerw. Pater M. LAMERS, oud Pastoor van Rincon.

—Gisteren zette de Eerw. Pater S. HILLEN, na een verblijf van 14 dagen op ons eiland zijn reis voort naar zijn bestemming in de Missie van Porto Rico.

Schoolbouw.

Ondanks de herhaalde uitbreiding der school van de parochie Santa Maria is deze niet meer berekend voor den steeds wassenden toevloed der kinderen. Om die reden is nu besloten een nieuwe school te bouwen op *Jan Doret* om de kinderen uit die omgeving den langen weg naar Santa Maria te besparen.

Volgende week wordt met den bouw begonnen.

Welkom.

Het SS. *Stuyvesant*, dat Woensdag laat in den avond onze haven binnenvoer, bracht voor het St. Elizabeth's Gasthuis alhier mede drie nieuwe gediplomeerde Zusters DESIRÉE, THEODOSIA en ANCILLA van het Moederhuis te Breda. Zij zijn een welkome aanwinst voor de zeer beperkte krachten van ons Gasthuis. Mogen zij nog lange jaren met vrucht voor den lijdenden evenmensch werkzaam zijn.

Hoog Bezoek.

Met het SS. *Stuyvesant*, komende van Trinidad arriveerde alhier ZDH. Mgr. G. J. CAMANA, Bisschop van Porto-Rico, vergezeld van zijn Secretaris den ZEerw. Heer M. VASALLO op hun doorreis naar Porto Rico. Donderdag bracht deze bisschop een kort bezoek aan de katholieke instellingen van ons eiland.

Venezuela.

The Morning Post van 23 October ll. schrijft het volgende over den gunstigen financieelen toestand van Venezuela:

„De laatste beursnoteeringen van Caracas geven een koers aan van 5.25 bolivar voor den Amerikaanschen dollar, wat beteekent ongeveer 1% premie op wissels op zicht.

Amerikaansch goudgeld wordt in Venezuela à pari tegen nationaal geld ingewisseld. De munteenheid is de Bolivar, waarvan de waarde 0.193 doll. bedraagt, terwijl de dollar 5.20 bol. geldt.

In Februari van dit jaar was de koers van den dollar 5 bol. Op dat tijdstip bedroeg, volgens mededeeling van het *Department of Commerce*, de invoer van Venezuela uit de Ver. Staten van Amerika 70% meer dan in dezelfde maand van het vorig jaar.

Gedurende den oorlog daalde de dollar tot den laagsten koers en gold ongeveer 3.50 bol.

De soliede toestand van het bankwezen in Venezuela is te danken aan de uitstekende administratie, die het veroorloofde dat nieuwe ondernemingen zich in het land vestigden, in het bijzonder Amerikaansche Petroleum Maatschappijen, die een grooten toevloed van geld in het land brachten.

Tijdens de blokkade in 1902 had Venezuela een schuld van meer dan 200 millioen bol. Tegenwoordig heeft het nauwelijks 100 mill. bol. terwijl er een surplus van 70 mill. bol. aan goud in kas is."

Brand.

Op Vrijdag 31 October is te Barquisimeto (Venezuela) een groote opslagplaats van gasoline, toebehoorende aan de *Caribbean Petroleum Company*, geheel en al uitgebrand. De schade is vrij aanzienlijk.

Isla.

Donderdag morgen kwam hier na een reis van 30 dagen via *Las Palmas* van Rotterdam de nieuwe olietankboot *Justina* voor het olietransport van Maracaibo voor de C. P. M. alhier. Dit schip is van het zelfde type als de *Masella*.

Meer licht.

Een ooggetuige vertelt ons 't volgende:

't Is Maandag avond kwart vóór tien op 't doodstille Bonaire.

We gaan naar de *Ligia*, die over een kwartier moet vertrekken. Een vriend brengt ons de "blijde" tijding, dat de kapitein pas om elf uur komt. Gezellig!

We kuieren naar den steiger. Aan 't eind teekent een rood lampje een klein lichtplekje op den grond; de rest is mooi donker! „Zorg dat je niet struikelt. — Pas op, dat je niet verdrinkt — Kijk uit, ook niet te ver naar den anderen kant, als je 't leven nog zoet vindt."

Leve het licht!!

Ook op de „*Ligia*" is 't donker; dat is één.

Het ruim staat open; dat is twee. Een der passagiers, een man van 60 jaar, zal even z'n kooi gaan zoeken, maar stapt pardoes in 't openstaand ruim, en valt met z'n hoofd omlaag in 't twee meter diepe gat.

„Luz! luz!! wordt geroepen. „Er ligt iemand in 't ruim. Mijn God, ik geloof dat de man dood is... ik hoor niks meer; luz! luz!!"

Daar komt 'n lantaarn. Goddank, de man leeft nog, hij is al overeind gekrabbeld en klimt zelfs nog 't laddertje op. Zijn hoofd is gewond; hals, pols en scheen doen pijn; paraplue doormidden.

Een gedienstige ziel vliegt naar den dokter, die dadelijk present is....

— „Goddank, 't is niet ernstig; ik zal even een verband halen."

— Een lotje uit de loterij dus!

De man had even goed z'n hoofd te pletter kunnen vallen op een der kisten. Dat die menschen ook zoo barbaarsch dom kunnen zijn, om in het donker nog 't ruim open te [illegible]

Om elf uur, natuurlijk nog geen kapitein te zien.

Hij is zoowat altijd te laat, waarom zou hij vandaag een uitzondering maken?

Dat hij niet zelden onfrisch is, zullen we maar verzwijgen. Om 12 uur was iè er al!

„Zoo zijn onze manieren."

Het was al Dinsdag geworden, toen we eindelijk de zee inschoven.

De K. W. I. M.

Er lagen Donderdag alhier 6 KWIM booten in de haven. De *Stuyvesant*, komend van Amsterdam, *Venezuela*, komend van Colombia, *Merope* van Maracaibo, *Ares* van Amsterdam, *Brion* op vertrek liggend naar Porto-Rico, en de *Baralt* bestemd voor Maracaibo

Doodelijk ongeluk.

Aan boord van het SS. *Stuyvesant* had Dinsdag in de haven van La Guayra een groot ongeluk plaats, doordat bij het lossen een Curaçaosch werkman een zwaar stuk ijzer op zijn lichaam kreeg, waarbij hem de borstkas werd ingedrukt.

Hij overleed spoedig daarna. Het lijk werd in La Guayra begraven.

Hapag.

Het SS. *Galicia*, dat den 6 November uit de haven van Curaçao vertrok, is reeds 22 November te Amsterdam aangekomen. Een bijzonder vlugge reis.

Een nieuwe onderneming.

Volgens bericht van *El Boletin Commercial* heeft de Heer OTTO FREDERICK hier een onderneming gevestigd, gelijk *The Maracaibo Transfer Co.* te Maracaibo werkzaam is.

Zij belast zich met het bezorgen aan boord of hotel of thuis van bagage enz. van aankomende of vertrekkende reizigers, verschaft hen alle gewenschte Inlichtingen en is hen in alles behulpzaam wat hen de aankomst, verblijf of vertrek kan vergemakkelijken. Zij verschaft couranten, boeken of tijdschriften voor de reis enz.

De Heer OTTO FREDERICK heeft zijn adres in het *Amstel Hotel* hoek Prinsen- en Columbustraat alhier.

De Regentijd.

Ja werkelijk de regentijd is begonnen. Dat is geen vergissing. Want alles wat we tot nu toe gehad hebben, was louter toegift, een douceurtje, een meevallertje.

Tot nu toe hebben we regen gehad en heel veel ook, louter als resultaat van heel exceptioneele atmosferische invloeden en orkanen elders in de Caraïbische zee, waarvan wij in den vorm van donder en bliksem en regenvlagen een staartje of uitlooper kregen. Het eiland Curaçao heeft daarvan het beste deel gekregen. Bonaire bijna niets, Aruba iets meer. Al dien tijd een geweldige hittegolf, die we bij al dat goede op den koop er bij moesten nemen.

Dat alles is nu voorbij. De temperatuur is sinds een kleine 14 dagen heel omgeslagen, werkelijk frisch. En gisteren morgen een pracht van regen. Dat begon al in den nacht ten 2 uur en bij tusschenpoozen tot den morgen. Doch van 6 tot 8 uur en 's middags tusschen 1 en 4 uur malsche regen, die soms met groot geweld neerplaste.

Gisteren viel er op Otrabanda 65 m.M. Sommige zwartkijkers zullen nu zeggen: we hebben al meer dan genoeg regen gehad. Doch wij antwoorden op onze beurt: Wij kunnen hier op Curaçao nooit te veel regen hebben. De regenbakken zijn wel vol en loopen over.

Doch voor den komenden oogst der buitenmenschen is nog veel regen noodig. De bodem moet voorraad grondwater opdoen, voor meer dan één jaar. Want we weten nooit vooruit wat een volgend jaar ons zal brengen. Het kan misschien zeer schaarsch jaar worden.

De regenmeter van het St. Thomas College teekende voor de *geheele* week 78.7 m.M. regen aan.

Officiëele Berichten.

Aan den Gezahebber van Bonaire J. H. Perret Gentil Lz. is om gewichtige redenen vijf dagen verlofsverlenging verleend.

De militair W. de Kruyf is van zijn werkzaamstelling bij de politie ontheven.

St. Thomas-college.

R. K. School voor M. U. L. O.

Van 5 December af, gedurende de geheele vacantie, dagelijks gelegenheid tot het aangeven van nieuwe leerlingen. Men wordt beleefd verzocht het vaccinatiebewijs mee te brengen.

Het Hoofd der School

frater M. Hermenigild.

4—1

Behalve in geval van noodzakelijkheid zijn de fraters van het St. Thomas-college niet te spreken van 29 November tot 5 December.

mijn logische ideëen maar verder te ontschakelen.

Van de 161 steamers, die in October onze haven zijn binnengeschroefd, waren er ongeveer 'n tachtig van de *Isla*.

Hand over hand breidt zich dit reuze-bedrijf uit.

En toch, nooit zal 't zich in al ze'n wijdsche grootschheid kunnen ontplooien, zoolang die sta-in-den-weg, de Emmabrug, de open vrije vaart naar zee belemmert, ik bedoel — want ik wil heel duidelijk zijn — zoolang als de *Isla* door die ongelukkige kurk met nog ongelukkiger kurketrekker blijft opgebotteld, zonder absolute vrijheid van bewegen, wat toch 'n levensfactor is voor elk solied grootbedrijf.

Wat dan?

De brug maar doodgewoon opblazen?

Heelemaal niet!

Als ik Directeur was van de C. P. M. dan kabelde ik van middag nog óf naar 't hoofdbestuur in 't Haagje, óf naar den grooten baas Sir Deterdink in Londen:

„Open weg naar zee noodzakelijk. „Kanaal graven mogelijk. geschat 3 „millioen. All right? Jan Paul."

En weet je wat in no time over de onderzeesche kabel van Europa naar Curaçao zou flitsen?

„Jan Paul. C. P. M. Curaçao. „All right. Koop benoodigd terrein. „Stuur e. v. steamer ingenieurs en „doorsteekmateriaal. Deterdink."

Idealist!? Toch niet, ben nooit zoo nuchter zakelijk geweest als nu.

Maar 't spijt me, helaas te moeten vastleggen, dat ge de Hollandsche energie weer te laag aanslaat, 't oud beproefd systeem, waar Holland steeds wèl bij voer, nml. als iets toch eenmaal gebeuren moet, do it now, en vooral doe 't dan goed.

'n Enkel recent staaltje van dien doorzettenden Hollandschen durf?

Ymuiden heeft 'n nieuwe sluis noodig, en nu bouwen we er de grootste sluis van de wereld.

We praten niet veel, maar we doen.

En als er 'n maatschappij bestaat, die door 'n door Hollandsch is, dan is 't de Bataafsche.

Komt nu van zelf de kwestie in welke richting dat kanaaltje moet gegraven worden.

Dat is toch heusch simple comme bonjour en bonsoir er nog bij.

Ziehier mijn gratis advies, wat ge wel moogt apprecieeren, want de Lesseps heeft 't zoo goedkoop niet gedaan, met ze'n projet voor 't Suezkanaal. Zoo zou ik 't willen:

Van 't Schottegat recht door de plantage *Marchena*, ten Oosten van *Morgenster* door den grooten weg, dan verder door plantages „*Cas chiquito*" en „*Veeris*" naar de *Piscaderabaai*, talatta! talatta! zee in.

Schitterend. Jan Paul, maar....?

Maar?

Hoe moeten de benedendistrictmenschen naar stad komen, allemaal om 't Schottegat kuieren, ezelen, trucken?

Mijn goeie vrind, daar is natuurlijk in voorzien.

Op mijn witlijnig op blauw papier geschetst kanaalontwerp, prijkt ten Oosten van *Morgenster*, 'n electrische tweekleppenbrug.

Begrijpt U dat niet?

Dat spijt me, maar op de *Isla* zullen er genoeg Rotterdammers zijn, die me wel begrijpen. Dus stadgenooten, even attentie!!!

Begin negatief.

Ik bedoel niet, zooals de Rotterdamsche Leeuwenbrug bij 't *Oude Hoofd*, waar twee mannetjes zich duizelig draaien bij 't open-en-dicht gezeul, ook niet zooals 't oeroude lang opgedoekte klepbruggetje bij het tegenwoordige Plan C., waardoor alleen de punt van mast met takelage van een of ander mosselschuit of beurtvaardertje werd doorgeboomd, maar ik bedoel die electrische dubbele klepbrug dicht bij het Willemsplein, tusschen Victoria-hotel en dat groote gebouw waar, geloof ik, de Rotterdamsche havenmeesters huizen. Of dit laatste correct is, kan onze havenmeester Mr. Hoek U vertellen.

Zoo'n brug moeten we hebben en geen ander bij die *Morgenstersche* politiepost.

Stoomfluit toetert. Hekken dicht. Reuze-handel omlaag. Contact. Klepbrug rijst, Staan verticaal. Olieboot glijdt er door. Reuze-handel omhoog. Brugkleppen sidderen omlaag. Horizontaal. Hekken open. Vooruit traffic, vooruit menschen en ezels, trucks en auto's, karretjes en geiten, vooruit naar stad en naar buiten!

En weet U, wat nog meer op dat blauwe karton staat geschetst?

In Piscaderabaai in diep water 'n paar ver in zee loopende steigers, zoo iets als de bekende Scheveningsche pier met of zonder paviljoen, met of zonder strijkje, en daar in de buurt 'n stuk of wat tanks met stookolie voor steamers, die Curaçao alleen aandoen om olie te bunkeren.

Snapt U 't waarom?

Dat is klaar.

Zeg nu's eerlijk, of geheel deez opzet nu toch zoo fantastisch-idioot is?

Ik kan 't heusch maar niet inzien.

Als buitenman raakt 't natuurlijk mijn koude kleeren niet, of die Emmabrug nu een lastpost is voor *Isla* of stadmenschen, ja of neen.

Daarom als iemand dus over deez' penibele zaak onbevooroordeeld pennen kan, dan ben ik 't, is 't niet zoo?

Welnu, mijn opinie heb ik U gegeven, frank en vrij en ampel gedocumenteerd.

Aan de betweters nu 't woord.

***

Waarom ik deez' keer zoo kort van stof ben?

Heel eenvoudig, omdat ik ben uitgepraat.

Als alle menschen dit voorbeeld volgden, zou er heel wat minder gebabbeld worden, ook op Curaçao, ook in Willemstad.

Leve 't Piscadera-kanaal!

JAN PAUL.

25 Nov. '24

San Willibrordo.

PROGRAMMA.

Muziekuitvoering.

1.	*LE JONGLEUR*	March	G. ROSEY
2.	*HUNGARIAN LUSTSPIEL*	Ouverture	KELAR-BELA
3.	*DREAM ON THE OCEAN*	Valse	J. GUNG'L
4.	*Fantaisie sur "TOSCA"*		G. PUCINNI
5.	*C'EST PARIS*	Fox-Trot (1e uitv.)	M. YVAIN
6.	*Fantaisie sur "FAUST"*		GOUNOD
7.	*IMPROMPTU*	Danza	L. MIRANDA
8.	*GRANADINO*	Paso-doble (1e uitvoer.)	E. GARERI

Zondagavond om **7.30** uur BRIONPLEIN.

Opbrengst der Middelen in het 3e kwartaal van 1924.

De gunstige toestand van de koloniale geldmiddelen heeft zich ook in het *derde* kwartaal niet alleen gehandhaafd, doch vertoont een nog gunstiger beeld dan in de beide vorige kwartalen. Het volgende overzicht maakt dit duidelijk.

De inkomsten over de *geheele* kolonie in dit *derde* kwartaal beliepen van :

	in het 3e kw. 1924	in het 3e kw. 1923	¼ der raming voor 1924
de verschillende beslastingen :	471.169	318.608	329.693
inkomsten van van versch. aard :	185.377	158.486	125.070
totaal :	656.546	477.094	454.763

Totaal over de 9 eerste maanden.

	in 1924	in 1923	¾ der raming van 1924
an Belastingen :	1.192.034	968.914	989.081
ink. van versch. aard :	592.295	442.861	375.210
¾ der raming aan verhoogde opbrengst van eenige heffingen :		-	97.500
	1.784.329	1.411.775	1.461.791

Dat is over de 9 eerste maanden van dit jaar dus fl **322.528** boven de raming.

Vuurtoren.

Met de *Ligia* vertrok Dinsdag avond de Heer VELTMAN en eenige werklieden om het licht van den nieuwen vuurtoren op *Cero Colorado* op Aruba te gaan opstellen.

Dit licht zal vooral voor de drukke scheepvaart op Maracaibo van groot belang worden. Het zal tot op 18 mijlen afstand zichtbaar zijn. De straal van het licht gaat tot over *Paraguanà*.

ALLERLEI.

Het verkeersvraagstuk in New York.

In geen wereldstad heeft het autoverkeer een zoo angstwekkende, benauwende uiibreiding verkregen als in New-York (stad).

De verkeersautoriteiten denken de oplossing voor de moeilijkheid te hebben gevonden door een regeling, die hierop neerkomt, dat de straten van New-York voortaan slechts in één richting zullen mogen worden bereden, enkele zeer breede Noord-Zuid Avenues uitgezonderd, waar het verkeer in twee richtingen mag blijven geschieden.

De nieuwe één-verkeersrichting is ontworpen voor het stadsgedeelte van Manhattan, dat gelegen is tusschen het Battery-Park en het Centrale-Park, dus in de zuidelijke helft van de stad. Het verkeer van Oost naar West zal enkel mogen geschieden door de oneven genummerde straten; het verkeer van West naar Oost door even genummerde straten.

Overal in de stad komen op de belangrijkste straatkruispunten, verkeerstorens te staan, vanwaar seinen het verkeer zullen regelen, stopzetten en weer aan den gang brengen. De seintorens zullen 's avonds de verkeerseinen geven in geel, rood en groen licht. De nieuwe verkeersregeling zal binnen drie weken moeten zijn ingevoerd.

Op verscheiden plaatsen in de stad komen uitgebreide open plaatsen ter beschikking van lieden, die gedurende eenigen tijd hun auto onbeheerd willen laten staan. Tot dusver werde zulke auto's maar eenvoudig langs de trottoirs op straat achtergelaten.

Voldoet de nieuwe regeling voor het verkeer in het Zuiden van Manhattan goed, dan zal zij tegelegenertijd ook worden ingevoerd voor de Noordelijke helft van het eiland.

H. H. van Kol.

In de vergadering van de *Eerste Kamer* van 28 October deelde de Voorzitter mede, dat de Heer VAN KOL zijn ontslag als lid der 1ste Kamer had ingediend.

Daarmede komt aan zijn langdurige parlementairen arbeid, eerst in de Tweede, later in de Eerste Kamer een einde.

In al die jaren heeft de Heer VAN KOL meer bijzonder zich als koloniale specialiteit doen kennen en hij kende de koloniën van eigen aanschouwen. Oost-Indië, waar hij jaren lang als ingenieur was werkzaam geweest, waarheen hij in het begin van zijn parlementaire loopbaan een groote reis ondernam. stond hierbij natuurlijk meer op den voorgrond. Doch ook de West kende hij.

Velen zullen het zich nog wel herinneren, hoe hij in Mei 1903 onze eiland bezocht en in alle richtingen doorkruiste en bij die gelegenheid in de bovenzaal van de *Club de Gezelligheid* op een avond in tegenwoordigheid van talrijke aanwezigen een begeesterende rede hield voor [illegible] onzer kolonie. Zijn reisindrukken gaf hij weer in het werk: *Naar de Antillen en* [illegible]

De Heer VAN KOL behoorde tot de Socialistische partij, hij was een der hoofdmannen en stichters van de partij in Nederland.

Maar hij heeft zich steeds doen kennen als een der meest bezadigde en het onpartijdigste lid zijner partij.

Curaçao mag hem dankbaar zijn. Hij is de eerste geweest, die de aandacht gevestigd heeft op (onze) *„een noodlijdende kolonie,"* en die altijd bij de begrootingsdebatten in de Kamers over onze kolonie het woord voerde en, voor ons in de bres sprong.

De Heer VAN KOL is reeds de 70 gepasseerd.

Toch komt ons deze ontslagname zeer onverwacht voor. Wij kunnen ons niet voorstellen, dat zoo'n werkzame natuur rust gaat nemen en zich geheel uit het parlementaire leven terugtrekt, tenzij alleen door ziekte of dergelijke reden gedwongen.

De West-Indische Gids.

Inhoud van afl. No. 7 — Nov. 1924.

De Gouverneur Generaal W. B. van Panhuys (1764—1816) door Jhr L. C. van Panhuys. (met portret).

De Curaçaosche begrooting voor 1924, door Mr. B. de Gaay Fortman.

Boekbespreking door Dr. H. D. Benjamins — C. Mensch. Geographie van Oost- en West-Indie.

Boekbesprekiug—Adolfo de Hostos, Anthropomorphic carvings from the Greater Antilles — door Dr. H. ten Kate.— Bibliographie.

Van een oud-bekende.

De Heer A. B. J. PRAKKEN, vroeger administrateur van Financien alhier, schreef in de *Economische Berichten* No. 10 van dit jaar een artikel: *De economische toestand van Curaçao in 1923.*

Gewond.

Maandagmorgen is bij het kolenlossen aan boord van de Japansche boot *Wales Maru* in onze haven de kolenbak van de takel losgeschoten en in het ruim op een werkman van Aruba A. T. terecht gekomen, waarbij zijn arm gebroken en deerlijk gekneusd werd.

Nieuwe Districtverdeeling.

De Gouverneur heeft bij den Kol. Raad een nieuw ontwerp ingediend. om de oude verdeeling van Curaçao in districten en wijken te veranderen.

Het *eerste* district — stadsdistrict — loopt ten Oosten tot aan Vianen ten Westen tot op Plantersrust. Het *tweede* district van Plantersrust tot aan den Grooten Berg.

Het *derde* district van den Grooten Berg tot aan Westpunt.

BUITENLAND.

Waarom viel Mac Donald?

De Britsche bladen blijven maar napraten over den onverwachten en vreemden val van Mac Donald.

Politiek gesproken was 't niet noodig geweest, dat hij aftrad: een eenvoudige verklaring, dat hij geen bezwaar zou hebben tegen een onderzoek in zake de vervolging van Campbell ware meer dan voldoende geweest, om het leven van zijn Kabinet en dat van het Parlement te redden.

Bijzondere reden om een verkiezing uit te lokken bestond er ook niet, want wat kon hij meer verlangen dan dat Labour aan 't bewind was?

Ook ware het lang niet zeker, dat hij zou gestruikeld zijn over het verdrag met de Russische regeering. En ware dat geschied, dan zou hij een prachtige verkiezingsleuze hebben gehad, want daarin zat in elk geval een massa werk voor de industrie.

Men moet de reden dan ook niet zoeken aan den buitenkant, maar, zooals het meer gaat, in Mac Donalds eigen gemoed.

De man is tijdens zijn bewind veranderd.

Hij was een verstandig leider van arbeiders en hij werd een Staatsman, die succes had althans in buitenlandsche politiek.

En dit succes is hem blijkbaar naar het hoofd gestegen. Aan het hof worden ontvangen als medewerker en vriend van den Koning, door ambtenaren en lakeien omringd, op voet van gelijkheid verkeerend met allerlei grootheden uit geheel Európa, te Genève in de vergadering van de Volken der wereld toegejuicht.... dat alles heeft hem van zijn stuk gebracht.

Hij werd, wat trouwens met negentig van de honderd lieden zou zijn gebeurd, hij werd hoovaardig, of althans ijdel in hooge mate en kon niet meer toegeven, toen gezond verstand een buiging van hem eischte.

Hoe jammer toch.

Maar hij zal de laatste niet zijn, die viel omdat hij te hoog stond.

Pauselijke hulpverleening aan Rusland.

Den 18 Sept. l.l. vertrokken de laatste leden der pauselijke hulpverleening in Rusland uit Moscou.

Gezegend door de hongerlijders, doch slecht begrepen door de regeering, heeft deze hulpcommissie wonderen van weldadigheid verricht in uiterst moeilijke omstandigheden. Doch de beheerschers van Rusland, gewoon van wege het buitenland politieke bijbedoelingen te duchten ook in het zenden van onderstand, konden noch wilden begrijpen, dat er hier geen sprake was van Roomsche inmenging in Russische aangelegenheden. In de atheïstische republiek der proletariërs mag geen vreemde macht binnendringen.

Sinds de groote crisis van den hongersnood voorbij was, werd er alleen nog hulp verstrekt aan de behoeftige kinderen, doch ook dat werd te Moscou met leede oogen aangezien. Met 't toezicht op de buitenlandsche hulpverleening was belast mevrouw Kamenev, echtgenoote van den volkscommissaris Kamenev en een zuster van Trotsky.

Reeds vroeger had deze vrouw gemopperd, doch thans kwam hare ontevredenheid klaar en duidelijk aan het licht.

Zij gaf te verstaan, dat de Sovjets van niemand bijstand noodig hadden en dat de gezondenen van Rome zoo spoedig mogelijk het veld moesten ruimen.

Dientengevolge werden de afgevaardigden uit de verschillende steden teruggeroepen en naar huis gezonden. De laatst gebleven leden der pauselijke missie moesten reeds in Juli vertrokken zijn, doch met bewonderenswaardige oefeningen van geduld slaagden zij erin nog eenig uitstel te verkrijgen. Intusschen kwam er uit vele verarmde landstreken dringende navraag om verdere hulp.

Het afwikkelen der reusachtige onderneming kon dan met kalmte geschieden. Niet vreemd hieraan waren de bemoeiïngen van den Nuntius te Berlijn, die door te onderhandelen met den Russischen gezant aldaar, een ommekeer kon verkrijgen in de onmogelijke houding der centrale besturen te Moscou.

De levensmiddelen, kleeren, geneesmiddelen die nog in voorraad waren, werden naar verhouding van den nood in de verschillende gouwen tot het laatst toe uitgedeeld. De betrekkingen met het Sovjetbestuur werden minder gespannen, af en toe kwam er zelfs een woord van aanmoediging, het afscheid was bijna vriendschappelijk. Doch met dat al heeft het grootsche werk van christen naastenliefde, dat licht en kracht en voedsel bracht aan tallooze ongelukkigen, een einde genomen, en de armen in Rusland zijn nog armer dan te voren.

En dat, terwijl de laatste berichten uit Rusland melden, dat er nog 9 millioen menschen honger en gebrek lijden.

De Kerkvervolging in Frankrijk.

De Kerkvervolging in Frankrijk is dan nu officieel aangekondigd en ingezet sinds de vorige maand door niemand minder dan dengene zelf, die zich met dit werk heeft laten belasten, den minister van Binnenlandsche Zaken in het Kabinet-Herriot, Camille Chautemps.

Donderdag l.l. — 2 October — was er ministerraad gehouden in het Elysée, onder voorzitterschap dus van den president der Republiek, Gaston Doumergue. En weldra verspreidde zich het gerucht, dat de ministers zich onledig gehouden nadden met de religieuse kwestte. Daarop volgde de stilte vóór den storm.

Want Zondagmorgen bracht de krant *L'Oeuvre*, het blad van Gustave Téry: de mededeeling, dat dien dag de minister van Binnenlandsche Zaken, de bovengenoemde Camille Chautemps zeer gewichtige woorden spreken zou in Tours op een bijeenkomst van anticlericalen. Tegelijkertijd was de ministerieele handlanger in staat reeds bij voorbaat een résumé te geven van de te houden tafelrede, opdat het voor iedereen duidelijk zou zijn, dat de ministerieele welsprekendheid niet uitsluitend geinspireerd zou worden door overdadig tafelgenot, maar voornamelijk ingegeven was door het nuchter overleg van zijn beraadslagende collega's.

En inderdaad in den loop van Zondag ll. zijn gewichtige woorden gesproken. Aan duidelijkheid althans laten zij niets te wenschen over. Uitdrukkelijk heeft de minister de volgende verklaring afgelegd: „.... ik heb reeds in alle departementen een enquête voorgeschreven omtrent de bedrijvigheid der religieuse vereenigingen. „....En als dan de regeering haar voornemen zal kenbaar maken de wet toe te passen zonder geweld, maar ook zonder zwakheid, dan zullen wij de steun hebben van alle burgers, die niet door hartstocht verblind zijn."

De teerling is dus geworpen en het begin is gemaakt om het vervolgingswerk, door Combes indertijd ingezet, thans te voltooien.

— Men zal zich herinneren, dat minister Chautemps den 5en October j.l. een onderzoek aankondigde naar alle godsdienstige inrichtingen. Nu eens in 't geniep, dan weer zoo schaamteloos mogelijk, de inquisitie gaat haar gang.

Zoo werd te Limoges een onderzoek ingesteld in het klooster der Voorzienigheid, waar kleine weesjes worden verpleegd en opgevoed.

Toen de overste uit zijn papieren aantoonde, dat het klooster een autorisatie bezat geteekend door Malvy, trok de handlanger van Chautemps af.

Daarna begaf hij zich naar de Zusters van den Allerheiligsten Verlosser, die de armen bezoeken en aan hen hun zorgen wijden. In de oogen van de regeering van Herriot blijkbaar een gevaarlijk iets, evenals de verzorging van kleine weeskinderen.

Voorts werd een onderzoek ingesteld bij de religieuzen van den Carmel en der Visitatie en bij de Zusterkens der Armen.

Hier kreeg de zaakgelastigde van de regeering op zijn stereotype vraag: hebt u een goedkeuring? het snaaksche antwoord:

„Dat zou ik u niet kunnen zeggen, meneer, dit alleen weet ik, dat onze arme lieden altijd een goedkeuring geven, wanneer wij hun goed doen!"